

Örök jelek

Halotti beszéd és könyörgés. Nyolc évszázad távlatából szinte halljuk a régi beszédet, olvassuk, érteni véljük az ómagyar szöveget. ...*Latiatuc feleym zumtuchel mic vogmuc...* (Látjátok, feleim, szemetekkel, mik vagyunk). Komoran hangzanak a sír feletti beszéd szavai.

Feketeszín lenvásznon életpiros betűk: ...*ysa pur es chomuw vogmuc...* (isa, por és hamu vagyunk). A szövegből meredeken kiugró piros betűknek sajátos ritmusa van: EKG-szalag mutatja így a szív dobogását – az élet ritmusát. Néhány rövid szó, és szinte észrevétlenül az életpiros betűk szürkévé változnak, a ritmus mind ritkább, kisebb, végül a „vagyunk” szó utolsó betűje kifejezi a már nem „vagyok” döbbséget, az utolsót.

Ómagyar Mária-siralom – kárpitokra írva. Tiszta, fehér betűsorok, törtfehér kárpitokon.

A mi Mária-siralmunk keletkezésének idején, a középkori női kolostorokban egész Európában elterjedt szép jelkép volt Máriát a szent búzaföldnek tekinteni, aki az Életet termette. Kettős, mégis egylényegű szimbólum az életet termő búzaföld, és a búza, mint az élet jelképe.

Fehér betűsorokkal végigírt lenkárpitok előtt, búzakévével ékes, keskeny gyolcsvásznon szinte „épig érnek” az arany színű búzaszálak: az örök Életet, Mária Szent Fiát jelképezve.

Gondolatok a „Pannon-tengeri töredékek”-hez. Ősi vizek éjfékete mélységéből megvillanó apró jelek: ÜZENETEK. Távoli, halk fohász, démonüző varázsigék, tegezre karcolt vonalak: *lőjj-suttogják-tíz nyúl ellen!*

És századok múltán: ...*Egy az Isten!* – vési kőbe dacosan az unitárius atyafi temploma tornyának homályában.

László király öt követét várták itt – örökíti meg a rovásfelirat a török császár udvarában Kettei Székely Tamás és társával esett méltánytalanságot.

Munkaeszközébe karcolja a honfoglaló vasműves: *Hionaszék népének!*

A Tihanyi alapítólevél térképén. Az apátságot I. András király 1055-ben alapította.

A latin nyelvben írt alapítólevélben a helynevek és a határpontok nevét magyar nyelven írták, a későbbi birtokviták elkerülése végett.

Itt vezetett a keresztes csapatok jeruzsálemi zarándokútjának Magyarországon átvonuló szakasza, amelynek megnyitása Szent István király európai jelentőségű lépése volt. Ezzel kapcsolta be hazánkat a keresztény világ vérkeringésébe.

Nincs tudomásunk arról, hogy az alapítólevél határmegjelölő pontjait, valamint a területen átvonuló keresztes hadak feltételezett útvonalát valaha is térképszerűen ábrázolták volna.

Munkám erre tesz kísérletet, egyfajta megoldást...

Csete Ildikó